

SAKSFREMLEGG

Sak nr.

Saksmappe nr:	Arkiv:	Saksbehandler:
2018/1508	N02	Anne Kristin Mehren

Til behandling i:

Saksnr	Utvalg	Møtedato
2/2019	Kommuneplanutvalget	31.01.2019
8/2019	Formannskapet	31.01.2019
6/2019	Kommunestyret	12.02.2019

Fastsetting av planprogram - kommunedelplan med konsekvensutredning samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt – Fjordbyen Kommunestyrets vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens §§11-13 og 4-1, samt forskrift om konsekvensutredning § 16, fastsettes planprogram, datert rådmannen 12.02.2019, for kommunedelplan samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt - Fjordbyen

Kommunestyrets behandling:

Formannskapets innstilling ble fremmet og vedtatt enstemmig.

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

- Med hjemmel i Plan- og bygningslovens §§11-13 og 4-1, samt forskrift om konsekvensutredning § 16, fastsettes planprogram, datert rådmannen 12.02.2019, for kommunedelplan samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt - Fjordbyen

Formannskapets behandling:

Kommuneplanutvalgets innstilling ble fremmet og vedtatt enstemmig.

Kommuneplanutvalgets vedtak:

- Med hjemmel i Plan- og bygningslovens §§11-13 og 4-1, samt forskrift om konsekvensutredning § 16, fastsettes planprogram, datert rådmannen 12.02.2019, for kommunedelplan samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt - Fjordbyen

Kommuneplanutvalgets behandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble fremmet og vedtatt enstemmig.

Rådmannens forslag til vedtak:

- Med hjemmel i Plan- og bygningslovens §§11-13 og 4-1, samt forskrift om konsekvensutredning § 16, fastsettes planprogram, datert rådmannen 12.02.2019, for kommunedelplan samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt - Fjordbyen

Rådmannens saksutredning:**Sammendrag:**

Kommunedelplanen skal legge de overordnede føringene for arealbruk og behandling av dette temaet i den parallelle områdereguleringen. Med arealbruk menes her samferdselsinfrastrukturens arealbehov.

Med ovennevnte som bakgrunn ble det i dialog med Drammen kommune utarbeidet forslag til planprogram for kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt for Fjordbyen.

Etter vedtak i begge kommunene ble planprogrammet lagt ut til offentlig ettersyn samtidig som det ble varslet oppstart av planarbeid. Planprogrammet er nå revidert etter behandling av innkomne innspill og bemerkninger.

Denne saken gjelder fastsetting av planprogram.

Vedlegg:

- A. Planprogram til fastsetting - datert 12.02.19
 1. Vedlegg til planprogrammet – Strategisk plattform med masterplan for Fjordbyen
 2. Vedlegg til planprogrammet – alternativ 1 knutepunktutvikling
 3. Vedlegg til planprogrammet – alternativ 2 knutepunktutvikling
 4. Vedlegg til planprogrammet – alternativ 3 knutepunktutvikling
- B. Endinger i planprogram i forhold til høringsutkast
- C. Merknadsbehandling med rådmanns kommentar
- D. Innspill som fører til endringer i planprogrammet
- E. Høringsinnspill samlet.

Utredning:**Bakgrunn for saken**

I 2017 fattet kommunestyret i Lier og bystyret i Drammen likelydende vedtak, for valg av planform for samferdselsinfrastruktur på Lierstranda. Arbeidet vil omfatte arealer på begge sider av kommunegrensa, og organiseres som et interkommunalt planarbeid i henhold til avtalen om plansamarbeid.

Sak: 13/2017 og - Valg av planprosess for samferdselsinfrastruktur på Lierstranda

Vedtak:

5. *Det utarbeides forslag til planprogram for en felles kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt i Fjordbyen. Planprogrammet fremmes for førstegangsbehandling i begge kommuner før, eller senest samtidig med, endelig behandling av planprogrammet til områdereguleringen for Fjordbyen.*

6. *Kommunedelplanen skal avklare arealbruk, plassering, forbindelser og prinsipputforming av den overordnede samferdselsinfrastrukturen i Fjordbyen. Planen skal også avklare prinsippene for hvordan samferdselsinfrastrukturen knytter seg på eksisterende og planlagt infrastruktur i områdene rundt planområdet for Fjordbyen.*
7. *Kommunedelplanen skal ha slik framdrift at denne kommer til politisk behandling før, eller senest samtidig med områdereguleringen for Fjordbyen.*

Hensikten med felles kommunedelplan

Hensikten med kommunedelplanen er å legge til rette for samferdselsinfrastruktur med fremtidig stasjonsområde som et velfungerende kollektivknutepunkt. Det innebærer også å fastlegge trasé for hovedgate med kollektivtrase fra sykehustomta på Brakerøya og videre gjennom området, samt midlertidig og permanent tilkobling av Fjordbyen til berørt overordnet riks- og fylkesvegnett.

Planen skal blant annet ta stilling til:

- Plassering, bruk, forbindelser og prinsipputforming av den overordnede samferdselsinfrastrukturen i Fjordbyen.
- Prinsippene for hvordan samferdselsinfrastrukturen knytter seg på eksisterende og planlagt infrastruktur i områdene rundt planområdet for Fjordbyen.
- Plassering og prinsipputforming av fremtidig jernbanestasjon med kollektivknutepunkt.
- Brakerøya stasjon og Lier stasjon som fullverdige kollektivknutepunkt i transformasjonsperioden frem mot 2040.
- Strandveiens rolle og utforming.
- Lokalisering og prinsipputforming av hovedgaten gjennom Fjordbyen.
- Gode løsninger for gående, syklende, kollektiv- og personbiltransport til og gjennom planområdet.
- Utrede mulighet for persontrafikk på sjø.

Hensikten med planprogrammet er å fastsette hvilke utredninger som er nødvendige for å belyse både konsekvenser og muligheter knyttet til transformasjon av området, samt hvilke alternativer som skal utredes gjennom planprosessen. Planprogrammet inneholder også en fremdriftsplan for arbeidet.

Hensikten med denne saken er å ta stilling til om forslag til planprogram med konsekvensutredning, datert 12.02.2019 kan fastsettes.

Plansamarbeidet og relaterte prosesser i Fjordbyen

Drammen kommune og Lier kommune signerte 26. november 2010 avtale om plansamarbeid for Lierstranda og Brakerøya, senere gitt navnet Fjordbyen. Formålet er å oppnå god styring i et sentralt område med et stort potensiale og betydning for de to kommunene. Det interkommunale plansamarbeidet for Fjordbyen skal avklare arealbruk, volumer og infrastruktur.

Den 25. august 2016 fattet kommuneplanutvalget i Lier vedtak om igangsetting av arbeidet med planprogram for områderegulering av Fjordbyen Lierstranda. Vedtaket omfattet at Lier

og Drammen sammen skulle komme fram til en modell for ivaretagelse av plansamarbeidet som også muliggjorde en avtale med Eidos eiendomsutvikling om utarbeidelse av områdereguleringsplanen.

Prosessvedtak for videre planarbeid i Fjordbyen ble fattet i kommuneplanutvalget i Lier kommune (sak 23/2016) og bystyret Drammen i desember 2016.

Områderegulering

Planprogram for områderegulering Fjordbyen ble oversendt til Drammen for forhåndsuttalelse før det ble lagt ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 15.08.2017.

I planprogrammet for områdereguleringen er det forutsatt at det etableres en egen kommunedelplanprosess for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt.

Planprogrammet ble fastsatt 26.04.2018.

I sak. 32/2018 06.12.18, ble planavgrensningen vedtatt utvidet. Utvidelse av planavgrensningen ble kunngjort i januar - 2019.

Områderegulering for sykehusområdet ble vedtatt 24.5.2016 i Lier kommunestyre og 31.5.2016 i Drammen bystyre. Oppstart av planarbeider for detaljregulering er igangsatt, og endelig vedtak av planen er forventet i 2019. Detaljreguleringen gir føringer for plassering og utforming av kollektivtrasé fra sykehusområdet og videre gjennom Fjordbyen.

Det ble fremmet prinsippsak for valg av planform for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt i juni 2017. Kommuneplanutvalget i Lier og bystyret i Drammen fattet likelydende vedtak om at det skal utarbeides kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt i Fjordbyen på Lierstranda. Av vedtakene fremgår det at kommunedelplanen skal ha slik fremdrift at denne kommer til politisk behandling før, eller senest samtidig med områdereguleringen for Fjordbyen.

Om planprogrammet

I henhold til plan- og bygningslovens (PBL) § 4-1 er det utarbeidet planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet beskriver:

- Formålet med planarbeidet
- Planprosessen med frister og deltagere
- Medvirkningsopplegget, alternativer som vil bli vurdert
- Behov for utredninger.

I behandling av vedtak for planprogram til offentlig ettersyn ble følgende vedtatt:

Behandling i kommuneplanutvalget og formannskapet i Lier 26.04.2018 i sak 9/2018 og 19/2018
Vedtak:

Forslaget til planprogram, datert rådmannen 11.04.18, legges ut til høring og offentlig ettersyn i henhold til Plan- og bygningsloven §12-9. Høringsfristen settes til minimum 6 uker etter kunngjøringstidspunktet.

Følgende endringer tas inn:

8. Naturvernområdet Linnesstranda - Møysund tas ut av planområdet.

9. *Det skal legges betydelig vekt på å inkludere lokale representanter som velforeninger mv. i aktiv medvirkning. Høringsfrister legges ikke i ferier mv.*

Likelydende planprogram ble behandlet i formannskapet i Drammen kommune.

Behandling i formannskapet i Drammen 15.mai i sak 71/18

Vedtak:

A. Forslag til planprogram for kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt i Fjordbyen datert 11.04.2018, legges ut til offentlig ettersyn i medhold av plan- og bygningslovens § 12-9.

Høringsfristen settes til minimum 6 uker etter kunngjøringstidspunktet.

B. Planarbeidet skal også vurdere alternativene opp mot en situasjon der det regionale behovet for byfornyelse og befolkningsvekst løses innenfor Drammen kommunes grenser som en sammenhengende bydannelse fra Brakerøya til Gilhus. Dette er spesielt viktig for at bystyret skal kunne vurdere om Brakerøya stasjon bør opprettholdes eller flyttes.»

Programmet har vært ute til offentlig ettersyn i minst seks uker, og skal nå fastsettes av planmyndigheten i kommunene Lier og Drammen. Denne saken redegjør for vurdering av innkomne uttalelser og føringer for planarbeidet, herunder utredning av innspill som skal inngå i det videre planarbeidet. Planforslag med konsekvensutredning skal utarbeides på grunnlag av fastsatt planprogram.

Jf. vedtak i sak 9/2018 og 19/2018er Linnestranda naturreservat og Møysund tatt ut av planavgrensningen.

Jf. vedtak i sak 71/18 er Brakerøya stasjon lagt inn som utredningsalternativ 4.

Høringsuttalelser:

Det kom inn 19 høringsuttalelser i løpet av perioden med høring og offentlig ettersyn. En del uttalelser er råd og forslag til videre planarbeid. Andre uttalelser er rettet mot selve planprogrammet. De viktigste uttalelsene til planprogrammet er oppsummert nedenfor. Oppsummeringen er sortert tematisk. Se eget vedlegg for fullstendig oversikt over innspill.

Statens vegvesen:

Statens vegvesen (SVV) støtter hensikten med planen og berømmer Lier og Drammen kommuner for denne tilnærmingen til videre utvikling av Fjordbyen.

Strekningen E134 Dagslett-Linnes-E18 vil være viktig premissgiver for framtidig- og midlertidige tilkoblinger til E134. Hvordan KDP skal forholde seg til manglende planavklaringer for ny E134, må inngå i planarbeidet dersom kommunen tenker å gjøre planarbeidet for Fjordbyen uten å koordinere med Vegvesenets planarbeid.

Vurdere transportløsninger i en midlertidig fase fram til ny E134 er bygget ut. Kapittel 6.3 Tema som skal konsekvensutredes må suppleres med dette.

Utredningene skal være detaljert nok til å ta stilling til og utredet av riktige fagressurser. SVV gjør oppmerksom på at manglende avklaringer på framtidig trasé for E134 er en utfordring og kan være grunnlag for en innsigelse. Hvorvidt kommunen kan gjøre sitt planarbeid uten denne avklaringen må eventuelt dokumenteres om kommunens planarbeid skal skje uavhengig av kommunedelplanarbeidet for ny E134.

Rådmannens kommentar:

Planarbeid for strekningen E134 Dagslett-Linnes-E18 føres opp blant planer som gir lokale føringer i kap. 3.6. Det skal beskrives hvordan overordnede planer og mål er tatt hensyn til under utarbeidelsen av KDP.

I utredning av etappevis utbygging skal det bl.a. utredes midlertidige løsninger og fremtidig bruk for veger til og gjennom Fjordbyen.

Bane NOR:

Ny stasjon på Lierstranda ligger langt frem i tid. Viktig å avsettes areal for to nye spor og ny stasjon.

Bane NOR viser til 30 m byggegrense på begge sider av nærmeste spormidtt ihht. Jernbanelovens § 10.

Ut fra at ev. ny stasjonsstruktur på strekningen ligger langt frem i tid, bør en videreutvikling av Brakerøya og Lier stasjon legges til grunn for det videre planarbeidet. Fremtidig rutetilbud forutsetter ikke gjennomføring av sporutvidelse på strekningen Lieråsen-Drammen grense.

Utvikling av Brakerøya stasjon til et fullverdig kollektivknutepunkt er et større arbeid som bør inkluderes i KDP.

Rådmannens kommentar:

Jamfør vedtak i Drammen kommune, skal utvikling/utvidelse av Brakerøya stasjon vurderes. Hvis Brakerøya stasjon utvikles til å bli en permanent løsning, må det også vurderes hvilke utbedringer av Lier stasjon som bør gjøres. Videreutvikling av Brakerøya og Lier stasjon i transformasjonsperioden skal utredes.

Jernbanedirektoratet:

Jernbanedirektoratet bemerker at Brakerøya stasjon vil utvikles til et godt kollektivknutepunkt i forbindelse med etableringen av nytt sykehus/helsepark ved Brakerøya.

Dagens dobbeltspor har god nok kapasitet fram til 2040, men det bør holdes av areal til 4 spor.

Ny stasjon ved Lierstranda, til erstatning for Brakerøya stasjon, ikke vil være anbefalt prioritert i de nærmeste NTP-periodene (før 2040). Vi vil derfor anbefale at samferdselsinfrastrukturen i Fjordbyutbyggingen planlegges for Brakerøya som kollektivknutepunkt innenfor dette tidsperspektivet.

Rådmannens kommentar:

Det gjøres tiltak ved Brakerøya stasjon for å knytte den bedre til nytt sykehus/helsepark. Det er imidlertid stort potensiale for forbedringer tilpasset en fremtidig byutvikling i Fjordbyen. Areal for fire spor ligger til grunn for planleggingen.

Brakerøya stasjon vil bestå i mange år framover og det planlegges for Brakerøya som kollektivknutepunkt vurdert sammen med Lier stasjon innenfor dette tidsperspektivet.

Gjennomførte dialogmøter

Dialogmøter er gjennomført med Bane NOR, Jernbanedirektoratet, og Statens vegvesen. I disse møtene ble deres høringssuttalelse til planprogrammet gjennomgått.

Møte med Bane NOR 8.oktober 2018:

Lier kommune påpekte at det er en politisk vedtatt masterplan som ligger til grunn for kommunedelplanarbeidet. Det samme gjelder det gjennomførte mulighetsstudiet for lokalisering av nytt kollektivknutepunkt fra 2015, hvor både NSB, Rom eiendom, og Jernbaneverket var representert i styringsgruppen som behandlet mulighetsstudiets evalueringsrapport i april 2016. Buskerudbysamarbeidet har også satt av midler i Buskerudbypakke 2 til knutepunktutvikling på Lierstranda.

Bane NOR kunne ikke gi avklaring på disse dokumentenes status i forhold til vurderinger rundt ny stasjonsplassering på Lierstranda. Det samme gjaldt nærmere avklaringer rundt sporutredning for Nedre Buskerud 2015, og Bane NOR henviste til Jernbanedirektoratet for å få en avklaring.

Møte med Jernbanedirektoratet 17.12.2018:

Jernbanedirektoratet informerte om at Sporutredning for Nedre Buskerud 2015 skal revideres i henhold til endrede forutsetninger fra utredningen ble gjennomført.

Endringer siden 2015, sett fra Jernbanedirektoratets side:

- Sykehuslokalisering Brakerøya, gjennom vedtak av områdeplan
- NTP 2018-2029
- Kostnadsrealisme i jernbanesystemet
- Helhetsperspektiv - prioriteringer i et nasjonalt perspektiv

Det ble konkludert med at det skal legges opp til en fleksibel planlegging, som tar høyde for midlertidig oppgradering av Brakerøya og en fremtidig situasjon med eventuelt ny stasjonsplassering.

Det må planlegges for Brakerøya på kort og mellomlang sikt og ny stasjon, med mulig ny plassering, på lang sikt.

Statens Vegvesen 17.desember:

Lier kommune opplyste at kommunen vil gjennomføre oppstart av kommunedelplan for Fjordbyen parallelt med prosessen for ferdigstilling av planprogrammet for kommunedelplan E134 –Dagslett –Linnes – E18. Rolle- og ansvarsavklaring styrer hvem som gjør hva der planområdene for de to kommunedelplanene overlapper.

I møtet ble det konkludert med at planavgrensningen for området bør beholdes som foreslått. Det skal gjennomføres faste dialogmøter gjennom planarbeidet.

Medvirkning

Det ble arrangert åpen kontordag på Lierlaben 20. og 27. august. Det var ingen besøkende de to dagene, og administrasjonen ser nå på andre virkemidler for å øke interessen omkring planarbeidene med Fjordbyen.

Planprogram for kommunedelplan til fastsettelse

Planprogrammet for kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt - Fjordbyen legger det opp til følgende:

Tema som skal vurderes:

- Konsekvenser i forhold til overordnede planer og mål
- Landskap og samferdselsinfrastruktur
- Folkehelse
- Økonomi og gjennomføring
- Juridiske konsekvenser

Tema som skal konsekvensutredes knyttet til samferdselsinfrastruktur:

- Trafikk på vei og gate
- Trafikant og transportbrukernytte
- Trafikkbelastning og trafiksikkerhet
- Gang- og sykkeltrafikk
- Kollektivtransport
- Parkering, pendlerparkering
- Jernbane
- Jernbanetraseer (sporutredning/geometri)
- Persontrafikk på sjø

Øvrige tema som skal utredes:

- Støy
- Luftforurensning
- Grunnforhold
- Nærmiljø og friluftsliv, inkl. barn og unges interesser
- Kulturminner og kulturmiljø
- Naturmangfold
- Flom, stormflo, overvann og havnivåstigning
- Tilrettelegging for etappevis utbygging/rekkefølge
- Lokale og regionale virkninger

Utbyggingsalternativ

I planarbeidet med kommunedelplanen for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt - Fjordbyen, skal strategisk plattform for masterplan, parallelloppdrag - mulighetsstudie for knutepunktutvikling - Lierstranda, med tilhørende evalueringsrapport, legges til grunn.

Brakerøya stasjon er etter vedtak i formannskapet i Drammen kommune 15. mai. 2018 tatt inn som utredningsalternativ 4.

Alternativet skal utrede om Brakerøya stasjon skal utvikles som en fullverdig togstasjon og kollektivknutepunkt, eller flyttes til en ny togstasjon og kollektivknutepunkt på Lierstranda.

Planarbeidet skal utrede Brakerøya stasjon og Lier stasjon som funksjonelle togstasjoner og kollektivknutepunkt i transformasjonsperioden.

Kommunedelplanen skal utrede og vurdere avsetning av plass til fire spor og ny stasjonsstruktur med kollektivknutepunkt på Lierstranda.

Mulighetsstudier for knutepunktutvikling

Tre konsulentteam har utarbeidet mulighetsstudier for Lierstranda knutepunkt i Fjordbyen, og har ulik lokalisering av kollektivknutepunktet.

Hovedoppgaven i mulighetsstudien var å belyse mulighetene for knutepunktutvikling ved ulike plasseringer av kollektivknutepunktet på Lierstranda, samt løsninger for infrastrukturen og bystrukturen. Det skulle både vises et framtidsrettet og effektivt kollektivknutepunkt (buss, tog og taxi), og omkringliggende byområde med lokalsenter.

Brakerøya og Lier stasjoner

Det fjerde alternativet skal utrede en situasjon der fullverdig kollektivknutepunkt med overgang til buss/taxi etableres ved Brakerøya stasjon gjennom en fullverdig oppgradering av stasjonen og tilhørende funksjoner. En vesentlig del av vurderingen i dette alternativet vil være utvikling av dagens Lier stasjon som et viktig kollektivknutepunkt i Ytre Lier dersom Brakerøya stasjon ikke flyttes, og hvordan plasseringen av togstasjon og kollektivknutepunkt på Brakerøya påvirker den planlagte utviklingen av Fjordbyen.

De fire forslagene er alternativene som skal vurderes mot 0-alternativet. De tre forslagene fra mulighetsstudien er gradert i henhold til styringsgruppens behandling i evalueringsrapporten.

Fremdrift og prosess for planprogrammet

Kommunene Lier og Drammen er planmyndigheter for kommunedelplanen og skal fastsette både planprogrammet og senere også selve kommunedelplanen. Planstyret for plansamarbeidet (de to ordførerne) har avklart at planprogrammet behandles først i Lier Kommune og deretter i Drammen kommune.

Andre planprosesser av betydning for arbeidet med kommunedelplanen

Planprogrammet viser til hvilke gjeldende planer og føringer som påvirker arbeidet med Fjordbyen og hvilke utredninger som er gjort. I tillegg vises det til en rekke pågående planprosesser som vil påvirke arbeidet med kommunedelplan for Fjordbyen.

Følgende kommunale planer er i arbeid:

- Rullering av kommuneplanen for Lier, både samfunnsdel og arealdel. Sluttbehandling er forventet før sommeren 2019.

- Kommunedelplan for ny Rv. 23 Linnes - E18. Planprogrammet for kommunedelplan for ny rv. 23 Linnes - E18 ble vedtatt 5. september 2017, men planarbeidet er foreløpig stilt i bero. Bakgrunnen er beregnede kostnadsoverskridelser i prosjektet, og nytt oppdrag fra Samferdselsdepartementet til Statens vegvesen om å se prosjektet på strekningen Dagslett-E18 under ett.
- Planprogram for områderegulering Fjordbyen ble fastsatt av kommunestyret 26.04.2018. Endring av planavgrensning ved en utvidelse ble vedtatt i sak 32/2018, og lagt ut til høring januar 2019.

Planprosesser som styres av andre aktører:

- Detaljregulering for nytt sykehus i Vestre Viken på Brakerøya utarbeides av Vestre Viken helseforetak som tar sikte på planvedtak i 2019.
- Statens vegvesen har satt i gang forprosjekt for Fv. 282 Strandveien.

Rådmannens vurdering

Rådmannen mener planprogrammet er et godt grunnlag for videre kommunedelplanprosess.

I henhold til vedtak i Lier kommune er planavgrensningen justert ved at Møysund er tatt ut. Planavgrensningen berører ikke Linnestranda naturreservat.

Planprogrammet har tatt inn Drammen kommunes vedtak ved behandling av planprogrammet til offentlig ettersyn. Dette vedtaket sier at Brakerøya stasjon skal utredes for å opprettholdes som fullverdig togstasjon og kollektivknutepunkt, eller flyttes/erstattes av en ny togstasjon med tilhørende funksjoner i et moderne og funksjonelt kollektivknutepunkt på Lierstranda i den planlagte Fjordbyutviklingen.

Planprogrammet sier at Lier stasjon, som et viktig kollektivknutepunkt i Ytre Lier, skal utredes sammen med Brakerøya stasjon. Utredningen av Brakerøya stasjon kan sammen med det de tre alternativene i knutepunktstudien gi et godt beslutningsgrunnlag for vedtak av endelig plassering av kollektivknutepunktet og hvordan plassering påvirker utviklingen av Fjordbyen.

Utarbeidelse av kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og områderegulering for Fjordbyen skjer parallelt. Rådmannen anbefaler at planprogrammet fastsettes slik det foreligger. Rådmannen vil imidlertid bemerke at det kommende arbeidet med kommunedelplanen for Fjordbyen er stort og omfattende og med mange utfordringer, ikke minst i forhold til koordinering mot andre kommunale, regionale og statlige prosesser.